

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.5. Christus secedit, vt confirmet esse licitum Christiano tempore persecutionis quærere latibulum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

H. br. 17.
7

ipſis filiis filius Dei toleravit. Quod ſcias. ipſe paſſus ſit non pro ſe, ſed pro te, non graue fuerit eidem in te pro te ipſo tolerare. Hoc nobis indicat Apoſtulus his verbis: *Recogitate eum, qui talem ſuſtinuit & peccatoribus adverſus ſemetipſum contradictionem, ut non ſaſcigimur animi veſtris, deſicientes.* Collige ſecundo: firmam fiduciam, qua debeas accedere poenitentiis tuis & anxietatibus ab hoc Domino poſtulacurus remedium: & dum doctre poenitentiæ affigeris optimum eſſe remedium, ſi ad ipſum recuteris, eique propoſueris atque in memoriam tenoces, quantum eſt ex parte tua, quos pro nobis dolores poenitentiæ ſuſtinuit. Tu, cui cæna deſt, nec habes, quo ventris impleas inanitates, niſi lapides, te ipſum in eius conſpectu ſtatue, eumque alloquere. heu Domine mi, tu optime noſti quantum ſit hoc tormentum: cum in deſerto tanta corpus tuum fame fuerit afflictum: ut non niſi lapides, quibus illud nutries, haberes: quotieſcumque tibi verbum dicitur cordis intima vulne ans, ad illum recurre & deprecare: cum enim ipſe ex illis, quæ illi dixerunt adeo acerba, ſeiat quid hæc in occasione tranſeat, tibi in hac quoque dignetur largiri patientiam, ut autem nos de hoc Evangelio redderet certiores, illum nobis repræſentant affectibus ſubditum humanis: nunc compaſſione, nunc fame, nunc fatigatione, nunc timore, & anxietas: ſicut Evangelista modo manifeſtat.

§. 5. *Chriſtus ſecedit, ut confirmet eſſe licitum Chriſtiano tempore perſecutionis quætere latibulum.*

14
L. 12. c. 5.
1ra Faulſ.
c. 36. &
17a T. 15.
& 43. in
Joan. ad
ſu. To. 6.
& 9.
II.
Error eſt
docere
eſſe ſu-
gere.
L. 1. c. 7. r.
Epi. Gau-
d. c. 8.
Tom. 6.

Secundum rationem assignat idem D. Aug. dicens: Chriſtus ſe lucæis ſubtraxit: quo doceret, nedum non eſſe peccatum aliquando ſcruente perſecutione ſe ſubtrahere, quinimo hoc ad ſcribendum eſſe prudentiæ. Quidam docere voluerunt doctores, quod inſurgente rabie perſecutionis contra Chriſtianos in communi, vel aliquos in particulari, heitum non ſit ſibi fuga conſulere: ſententiam hæc defendit Ierulhanus auctor grauiſſimus, atque in eum ſinem illicitam compoſuit: *De fuga in perſecutione*. Sic reſert D. Anſtalt idem ſenſiſſe Gaudentium hæreticum ſuo tempore celeberrimum, ex doctrina Chriſti docentis, verum paſtorem proprias oues non dimmittere quinimo pro earum ſalute vitam ſuam profundere: fugere vero propriam eſſe mercenarij, qui oues, non ut proprias, diligunt:

Mercenarius autem quia mercenarius eſt & non pertinet ad eum de ouibus.

Hoc illi defenderunt auctores; ſed error eſt, inquit D. Auguſt. quandoquidem ſatis aperte nobis fidei magiſter in dixerit: *Si perſecutus vos fuerit in ciuitate una fugite in aliam.* Et nedum hoc verbodocuit ſed & opere: cum ſapienter perſequentium ſe ſe manibus fugitiuus eripuerit: Non penitentia eius deſecerat in qua vixit ſi vellet, & palam cum ludæis conuerſaretur, & nihil ei ſacerent, ſed in hominis infirmitate viuens exemplum, diſcipulis monſtrabat: in quo apparet non eſſe peccatum, ſi fideles eius qui ſunt membra eius, oculis perſequentium ſe ſubtrahant, & ſuorem ſecratorum latendo potius demittant, quam ſe offereſſendo, magis accenderent. Non igitur recordiſ eſt animi terga dare inimico? numquid fuga puſillanimitatem arguit? numquid ſe victum fatetur viresque ſuas nimici viribus eſſe longe inferiores? nequaquam: quinimo aliquoties maximam fuga declarat animi fortitudinem. Eſt fortitudo virtus moralis in quorundam conſiſtens. Quid ſit medio inter duo extrema puſillanimitatis, ſciſ licet & præſumptionis, ſeu temeritatis. Semper fugere puſillum indicat animam, & inſitutum, ſemper autem velle inimicis obſistere, temerarium eſt & præſumptiuſſimum. Vera autem fortitudo pro ratione faciem hoſti opponit, & pro ratione non id facit ſed terga verſit fugæque ſibi proſpicit.

IV. *David cur fugam ſuam deſcribit.*
Expendit D. Chryſoſt. titulum quem David præſtixit Pſalmo 3. *Pſalmus David cum fugeret a facie Abſalon filij ſui.* q. d. Hic Pſalmus compoſitus eſt, ut cum David careret tugens Abſalonem filium ſuum: quid eſt hoc? quærit D. Chryſoſtomus victoribus eriguntur ſtaturæ in honorem victoriæ quatenus in illis & per illas memoriam ſuam tradant æternitati. Ducibus in acie victoribus vel hoſtem ſuperantibus, vel præſtando fortiter caſus componuntur hymni; cantica, & verſus: cæterum fugitiuus nemo cantat epinicionem: nemo Pſalmum componit nec laudes celebrat, eſſet etenim eius celebrare ignauiam, & ſpecies eſſe videtur opprobrii: an ergo o David tuam celebras fugam, & optas ut hymnus & Pſalmus perpetuo decanetur. ut per omnia ſæcula tua fuga celebratur? Pſalmus canticum eſt quod voce fit & inſtrumento muſico; an ergo deſideras tam ſolemni ritu fugam tuam celebrari: ut illa & voce cantetur & muſicis laudetur inſtrumentis? parum noſti & ignarus es, qui talia proponis inquit D. Chryſoſt.

Fuga

V. Eius fortitudo & prudentia in fugiendo.

Fuga sua composuit David Psalmum, iuberque de cantari, & celebrari solemmiter, etenim non hæc eius est imputanda recorsia, non merita, sed actus fortitudinis, qualem vix egit magnanimo, exequum suum considerat elumbum, & languidum: filij sui copias considerat potentiores: quod si oblitus illi, & negotium gladio committat: nihil aliud ex hoc sperandum, quam ut exercitum suum exponat cladi manifestæ, & interiectioni: Ius autem eius maioris inde sumet fastus occasionem: quod si vero ipse superior euaderet, quinam vinceret? quoniam cæderentur? quinam caperentur? nisi per opus filij, subditi, & famuli sui: quod si vero paululum fecerit, & fuga sibi coasileret, debito modo omnia componerentur, ex quibus euentus speraretur optatissimus. Hæc itaque laudanda est Davidis fortitudo: quod se a furere suo vincit minime patiarur: non ab ira furerari: non a passione sua dirigi: sed omnia sic ex ratione disponat, & prudenter paupher secedat & alias viri impetatur fortitudine.

VI. Iuxta hanc doctrinam intelligi potest illud Apostoli consilium: Non vos defendentes Charissim: sed date locum ira. Si quando quisquam tibi contumachatur: Ire illius locum tribue, secede, ut transeat: quod est ac si diceret: Iror factus est: et transeat. An ignora iram ignem esse? si coneris ignem decinare, ille que resistere, nec rationem tribuas, qua transeat, turris integra in aera eleuabitur, & æreum dissipabitur tormentum. Equus est efficiens qui toto præceps fertur impetu, cui si te medium opponas: te conculcabit, licet sibi crura defringat. Indignatur vehementer David Saul, opponit se illi filius Ionathas quo patrem colubet: quid Saul? lanceam arripit, in illum dirigit, & toto conatur impetu eum cum pariete transilolare. Patere, ut ira transeat, & cholera deseruet & hic ignis cursum suum perficiat. Tu ad latus secede, cum David: *Quare transeat iniquitas.*

In illud Gen. 27 VIII. Prudens Rebecca cõsiliu de fuga Gen. 27 43.

Ex his sumptis argumoutum D. Chrylost. quo verba declarat. quibus Rebecca filium suum iacob alloquebatur: *Conspicis fugere ad Laban fratrem meum in Haran; habitabitque cum eo dies paucos, donec requiescat furor fratris tui, & cesset indignatio eius obliuiscaturque eorum, qua fecisti in eum; postea mittam, & adducam te huc.* Feruenti nimis bile incandescere Esau in fratrem suum iacob: protestatus quod vindictam sumeret de illata sibi ab eo iniuria: ut autem passioni suæ satisfaceret, ausam inuestigat & opportunitatem, quâ fratrem possit euocare, intelligit hoc

Rebecca, nuntiatque iacob remedium illi proponens, quò se manibus Esau capiatur incolumem. Ad hoc concludit ut tellus interponatur, & iacob in domum Laban atque regionem Haran proficiscatur: sperans quod ex absentia, & temporis interlapsu calidus nimis sanguis refrigeraret, indignatio tepesceret: quodque tunc in domum possit patris secutus deueno remeare: sic ut frater ad optatam non pertinetur intentionem. Sic igitur D. Chrylostom. optime egit iacob, & prudenter consuluit Rebecca, d. m. filium longius abesse decernit: *Quia separatio & temporis processus poterit mitigare iram & furore inuidiam & obliuionem asserre eorum qua in furto benedictionis gesta sunt.*

Ex his ponderat D. Hieronym. Regis Ezechiz prudentiam dum enim Tyrannus ille Rablaes exercitum Regis Assyriorum Dux generalis corona cinxisset nullius urbem Ierusalem, mille capit opprobrijs & calumnijs contra Regem Ezechiam debachari, nobiles illius atque urbem grauissimis angere terribilamentis. Quid Ezechias? præcipit omnibus silentium, neminemque vult testes responsum dare calumnijs. Secutus est illud Spiritus S. consilium (inquit D. Hieronym.) *Non incedas carbonis peccatorum.* Quando iam carbo ex munio fetore ignescit, ne sufflaneris: etenim illum vehementius accendes, emittique scintillas quibus te lædat: ab eo discede: paulatim enim cinere coo, ericrur, ignis calore consumetur & exinguitur: ignescerebat impius Rablaes, ut carbo bile nimia & tumore feruens: quod si responderetur illi, blasphemiarum in Deum, templum eius, in Regem Ezechiam, eiusque ciuitatem, scintillas euomeret ardentiores: *Ides eum tã agens fideliter vniuersaque consilio iussit non respondere; ne eum ad maiores blasphemias promoveret.*

Quinimo hoc ipsum fecit David (inquit D. Elie o. ym) dum in eum nequissimus ille verbero infurrexit Seimei: non enim iudicauit tempus respondendi opportunum: ne petor euaderet sed hoc egit, linguam suam compescebat, os occlusit, siliuit, & locum dedit ire: *Cum consideret peccator aduersum me obtinuit. & siliuit à bonis. Ecce elongatus fugiens & mansi in salutudine.* Notandum illud, Ecce, quod ponit ut illum attendamus qualiter fugiat, ut nec mutiat, & se se sub iucat, nec vnicuius proferens verbum: ut adeo robustus, ut leones discepat, viros præloccer, ut prostrerat gigantes, integros fundat exercitus; & ea quidem occasione, qua nebulo quidam

D. C. 1.

IX. Sapientif. simom Ezechie silentium. D. Hier. L. 11. in c. 16. Isai. Tom. 6. Eccl. 8. 13.

X. De hoc quoque commendatur David. Ps. 58. 1. Ps. 4. 5. 6.

dam illum contumelijs & dictis inhonorat. An credideris actum esse fortitudinis, te semper aduersarium obitare aduersario? & dum tibi o matrona maritus verbum obiecit hoc asperius, & illi alterum obijcere? quando quis alius tibi irrogat iniuriam illico manus iniicere? hac non est censenda fortitudo, sed pusillanimitas, qua tibi vires non sunt, quibus tuam euincas choleram, tuam refrenes indignationem, tuam cohibeas linguam: etenim saepe numero audiebas tibi esse vires Ihsaias praemoneus: *In silentio & in spe erit fortitudo vestra.* Non in factionibus, in opprobrijs, in contumelijs, in terrificamentis, in stringendo gladium, in laxando tormenti bellici rotas, adeo vecors es & elumbus vt vna te prosternat minima bilis, & te ventus rapiat verbi alicuius, quod alius tibi dixit iustat pulueris perulantis, infirmitas est hac, defectusque virtutis. Laborat alter periculosa febri phraeneticus, mentis inops, & corporis viribus sic destitutus, vt dicat medicus: aperire venam illi non praesumerem: replicas: qua ratione vires amiserit, si tanto ferueat calore, talesque edat motus? imo eo ipso: calor eteum febris adeo exarsit, vt ipsam naturam perclinet, eius vires opprimat vt resistere non possit: proinde motus illi, quos calor excitat febris, ex natura proueniunt infirmitate, cui vires ad illam euincendam non suppetant.

XI.
Infirmi-
tas est ini-
urias vl-
cisci.
Ihsai. 30. 15

XII.
Sicuti pru-
denter su-
ga tibi co-
suluerunt
Epist. 180.
ad Honor.

*Ep. 15. ad
Cler. Ro.*

Hanc doctrinam sectati sunt viri sancti, quando fuga sibi consulendo & secedendo etiam in illis occasionibus, in quibus agebatur de honore Dei: quia videbant tempus loquendi non esse opportunum. Sic fugit D. Athanasius quem laudibus extollit D. Augustinus ea de causa: idque eo modo sese occultat, vt sexennio solem non viderit in cisterna concl. sus, eius rei tantum conficio monacho illi familiari: quo ad vitae necessitatem vitetur, in cuius fugae lux diffensionem pro more sua valde contrip- sit Apologiam: *De fuga in persecutione.* Idem fecit D. Cyprianus Tyrannorum declinans persecutionem: cum autem Ecclesiastici quere- rentur quod se si bdueret Episcopus, epistolam scripsit plane diuinam clero Romano qua erudi- te probat nedum se in eo peccasse, aut fugam suam meritis adscribendam, quinimo optime se fecisse actumque exercuisse fortitudinis: etenim aduerti (respondet ille) me vincum ad choleram Tyrannos prouocare, qui viso me contra oues meas acerbius iritabatur: indicaui vero, quod carum quieti consulere, si me furori subduce- reia Tyrannorum. *Comma clamore violento fre-*

quenter populus flagitasset (omnium enim voces D. Cypri-
voiarque me petebant: Non iam meam salutem L. de lap.
quam quietem fratrum publicam cogitans interim
secessi, sed per interuicendam presentium nostram se-
ditio, qua exerat, plus prouocaretur. Idem alio
loco confirmat, multa S. Scripturae loca perpendens,
sed potissimum illa vatis Ihsaias verba: *Ihsai. 2. 11*
Recedite, recedite, exite inde &c. Si uiliter ex illa *Apo. 8. 4.*
Apocalyps. Exite de ea populus meus, vt ne parti- *In vita*
cipet suis delictorum eius, & de plagis eius non ac- *Pauli Ere-*
cepta is. Vt iustam approbauit D. Hieron. D. Pau- *mica,*
li primi Eremitae fugam: feruente namque perse-
cutione ad delecta transfugit, in quibus vram
traduxit ab omnibus incognitus: & congruenter
expendit D. Aug. D. Pauli secessum, fugit enim *L. 2. c. 18*
Damascum, & per murum se dimisit vice iux- *Faust. c. 36*
prospicere: *In sporta per murum demissus sum.* *Tom. 6.*
Tandem Christum proponit exemplar: cum e- *Ad. 9. 23.*
nim esset, vt erat, coeli fortitudo, hac tamen oc- *XIII.*
casionem secessit, & latebrarum sumpsit sibi praes- *Imo Chri-*
idium. Si Dux fortissimus vt prudentem iudicet *stus de*
fugam, quid militi indicandum? (quaerit D. Au- *hoc ex-*
gust.) *In omni re, quam gessi vt homo, hominibus* *plum de-*

§. 6 Christus pericula formidat, vt nos in illis reddat formidolosos, eaq; fugiamus.

Tertiam & primariam rationem, cur Christus secedat profert D. Augustin. vt nos doceret timere, & fugere pericula, atque ostendetet: quod si ille, qui in manu sua cuncto- rum habet dispositionem, & humanam infirmitatem diuina fortitudine roboratam, ea fugiat: quid nobis agendum: cum illam habemus sic omni robore destitutam, & nulla securitate roboratam? *Quando latuit vt homo, non potentiam perdidisse putandus est, sed exemplum infirmitatis.* I. *Quando*
tribuisse. His apposite elegantissime discurret & quis po-
mirabile quoddam supponit documentum, scilicet, tene-
licet: quotiescumque moraliter timeri possunt tur fugenda,
& manifestum intat periculum, hoc te peritibi faciendum incumbit: secede, & noli excula.
Ipeitare